

Artikel Anbudsjournalen

Upphandling, konkurrens och väl fungerande marknader

Offentliga upphandlingar och konkurrens hör ihop. Väl fungerande marknader kräver att konkurrensen fungerar, och de offentliga upphandlingarna utgör en stor och viktig del av ekonomin.

Det bredare angreppssättet, som manifesteras i att konkurrens- och upphandlingsfrågorna nu förs samman till en och samma myndighet – Konkurrensverket – innebär en rad fördelar.

Jag vill att följande tre ledstjärnor ska gälla för Konkurrensverkets arbete med upphandlingsfrågorna:

Stärkt tillsyn av upphandlingsreglerna. Regeringen har sagt att en av ambitionerna bakom förändringen är att *stärka tillsynen* av den offentliga upphandlingen. Därför kommer vi att fokusera på granskning av väsentliga överträdelser, främst inriktad på aktörer som överhuvudtaget inte tillämpar regelverket. Denna inriktning kommer att kräva att regeringen går vidare, i enlighet med vad man utlovade i vårpropositionen, med att införa verkliga sanktionsmedel i form av möjlighet att ålägga böter vid överträdelser.

Utöver stärkt tillsyn vill jag också understryka att det behövs åtgärder för att utveckla marknadens funktionssätt. Här vill jag som ett exempel peka Konkurrensverkets rapport om kundval i vård och omsorg. I rapporten presenterades vårt förhållningssätt, liksom förslag till lagändringar för att undanröja de tolkningsproblem som finns rörande valfrihetsmodeller/avknoppningar och lagen om offentlig upphandling.

Enklare regelverk. När det gäller att *förenkla regelverken* är detta en viktig uppgift för alla statliga myndigheter. Lagen om offentlig upphandling är ett regelverk som också bör ses i detta ljus.

Det är viktigt att säkerställa att lagtillämpningen kan bli effektiv och att även små företag/ upphandlare kan verka på marknaden. Konkurrensverket kommer att arbeta för en förenkling av reglerna och att överväga allmänna råd, i en dialog med marknadens aktörer.

Väl fungerande marknader. Målet att skapa *väl fungerande marknader* innebär att vi tar ett helhetsgrepp på upphandlingsmarknader. Att då svara för regler som inte bara riktar sig till de upphandlande enheternas beteenden, utan också mot leverantörernas, är en styrka som måste tillvaratas. Därför kommer vi att ha en sammanhållen tips- och klagomålsfunktion där alla typer av problem kommer att kunna tas emot.

Det är också tydligt att kunskapsutveckling inom upphandlingsområdet är en central fråga. Mot denna bakgrund har vi, tillsammans med NOU, SKL och Svenskt Näringsliv, skrivit till regeringen med en begäran om ekonomisk förstärkning för forskningsuppdrag så att upphandlingsfrågorna får den ställning de förtjänar.

Konkurrensverket kommer också att satsa på att ge information och generell vägledning i upphandlingsfrågor och på att informera om utvecklingen av rättspraxis från våra domstolar.

Det arbete som ligger framför oss är spännande. Det är min förhoppning att Konkurrensverket i en dialog med intressenterna ska finna en bra inriktning på verksamheten i fortsättningen.

Claes Norgren

Generaldirektör Konkurrensverket